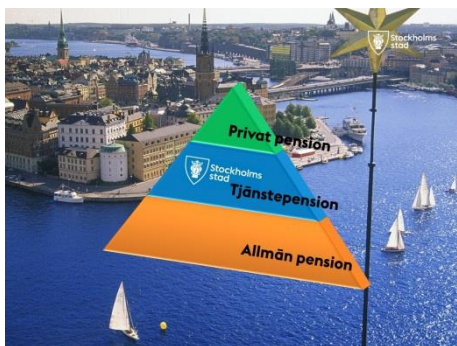

KAP-KL din tjänstepension Pensionsinformation

Din tjänstepension KAP-KL

Pensioner, och särskilt tjänstepensioner, kan vara lite krångliga. Att just tjänstepensioner blir lite krångligare beror på att det är avtalad pension, det är arbetsgivare och arbetstagarorganisationer som förhandlar fram tjänstepensionsavtalet. Förhandlingar skapar ofta övergångsregler som krånglar till det. Vi ska i den här broschyren försöka förklara på ett lättbegripligt sätt hur det fungerar.

De flesta av oss känner till pensionspyramiden. Pyramiden ger ett grepp om hur pensionen är uppdelad. Grunden är den lagstadgade allmänna pensionen som här på bilden illustreras som den orangea basen. Orange är också det kuvert du får från Pensionsmyndigheten en gång om året som beskriver din allmänna pension och också ger en prognos om hur din kommande allmänna pension kan komma att se ut.

Nästa steg i pyramiden är tjänstepensionen. Vi har på bilden här illustrerat den i blått. Tjänstepension kan du få från flera olika håll. Har du jobbat privat, statligt eller exempelvis kooperativt så kan du också från dessa tjänster tjänat in tjänstepension. Vi kommer i den här broschyren informera dig om din tjänstepension du har genom din anställning i Stockholms stad, tjänstepensionsavtalet KAP-KL. Har du en löpande sjukersättning från Försäkringskassan och till det en ersättning från AFA Försäkringar enligt AGS-KL före 2006 kan du omfattas av annat kommunalt tjänstepensionsavtal än KAP-KL.

Toppen på pyramiden, den gröna delen, motsvarar det du själv sparar ihop till din pension.

SERVICEFÖRVALTNINGEN

Vill du veta mer?

Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se

Pensionsutfästelser

När du får pension från arbetsgivare eller från staten så kallas det för en pensionsutfästelse. När du får pension från staten eller arbetsgivare så skiljer vi på två olika typer av pensioner, **förmånsbestämd pension** och **premiepension**. Som det ser ut i dag så går utvecklingen mer och mer åt premiepension. Fram till och med 1997 12 31 så omfattades vi av ett annat kommunalt tjänstepensionsavtal som var förmånsbestämt. Kortfattat så kan vi säga att staden inte betalade ut något till tjänstepensionen löpande under anställning utan byggde upp en pensionsskuld. Man räknade helt enkelt ut pensionen vid 65 års ålder och tog hänsyn till total anställningstid inom den kommunala/landstingssektorn samt de löneunderlag som föregicks av 65 års ålder.

Både staten och arbetsgivare hade förmånsbestämda pensionsutfästelser och byggde upp enorma pensionsskulder vilket var ohållbart. Därför började man under 90-talet att gå över till mer premiebestämda delar. Det premiebestämda kommunala tjänstepensionsavtalet kom 1998 och har omförhandlats lite under åren.

Det här innebär att du från 1998 i huvudsak fått din tjänstepension från staden utbetald till det försäkringsbolag som du själv valt. För åren fram till och med 1997 har du, om du hade tjänstepensionsrätt då, fått ta med en förmån som heter intjänad pensionsrätt per 1997 12 31 (IPR).

SERVICEFÖRVALTNINGEN

Vill du veta mer?

Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se

Pensionsavtalet KAP-KL

Kommunal tjänstepension KAP-KL

- Avgiftsbestämd ålderspension
- Förmånsbestämd ålderspension
- Intjänad pensionsrätt 1997 12 31
- Särskild avtalspension
- Pension till efterlevande

Avtalet KAP-KL har 5 olika förmåner.

- Den väsentligaste delen är den avgiftsbestämda delen som du tjänar in nu i din anställning.
- Förmånsbestämd ålderspension har de som tjänar över 7,5 inkomstbasbelopp.
- Intjänad pensionsrätt 1997 12 31 har de som hade pensionsrätt och var anställd före 1998.
- Särskild avtalspension är en pensionsdel som brandmän i utryckningstjänst kan ha rätt till.
- Pension till efterlevande om anställd i tjänst avlider.

SERVICEFÖRVALTNINGEN

Vill du veta mer?

Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se

Avgiftsbestämd ålderspension

Avgiftsbestämd ålderspension

- Avgifter
- 4,5% av årsinkomsten
- Du själv bestämmer hur pensionspengarna ska placeras
- Traditionellt pensions-sparande
- Fondsparande

Staden avsätter motsvarande 4,5 % av årsinkomsten till din kommande tjänstepension. Du får själv välja till vilket försäkringsbolag du vill förmedla ditt pensionskapital. Du har att välja mellan pensionsfonder eller traditionellt pensionssparande. Pensionsfonder finns i olika högt risktagande medan traditionellt pensionssparande ger en garanterad avkastning men inte samma **möjlighet** till expansiv värdeutveckling.

Nästan all form av lön är pensionsgrundande, det är i stort sett bara arvoden och avgångsvederlag som inte ger rätt till tjänstepension. Du får till och med räkna med vissa fall av inkomstbortfall som pensionsgrundande. Det gäller till exempel om du varit sjuk, haft fackliga uppdrag eller vid vård av barn.

Din tjänstepension har räknats från 28 års ålder. Det var först 2006 som man fick pensionsrätt från 21 års ålder.

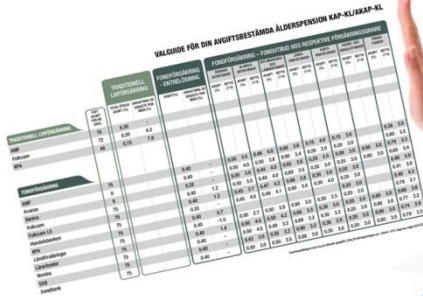
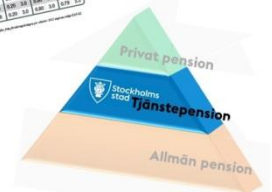
Har du varit timanställd så fick du pensionsrätt 2002. Dessförinnan var timanställningar inte tjänstepensionsgrundande.

SERVICEFÖRVALTNINGEN

Vill du veta mer?

Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se

Avgiftsbestämd ålderspension

Du har en gång fått en valblankett där du haft möjlighet att själv göra ett val av förvaltande försäkringsbolag. Många av oss gör inget val på blanketten. Om du inte gjort något val så förmedlas dina pensionspengar till en traditionell pensionsförsäkring **med** återbetalningsskydd hos KPA Pensionsförsäkring.

Med återbetalningsskydd så tillfaller pensionskapitalet make/maka, sambo eller barn. Återbetalningsskyddet kostar inget hos KPA Pensionsförsäkring.

Väljer du att koppla bort återbetalningsskyddet så får du möjlighet till en högre pension eftersom du får ta del av arvsvinster.

Arvsvinster får de i samma årgång ta del av om någon, utan återbetalningsskydd och i samma försäkring, avlider. Arvsvinsterna varierar från åldersgrupp till åldersgrupp, rent generellt kan man säga att ju äldre du är desto större blir arvsvinsterna från år till år. Vill du se hur din tjänstepension påverkas av återbetalningsskydd så kan du besöka www.konsumenternas.se/pension. Där kan du se hur just din åldersgrupp påverkas av återbetalningsskyddet, eller som det kallas på konsumenternas hemsida, 'efterlevandeskydd'.

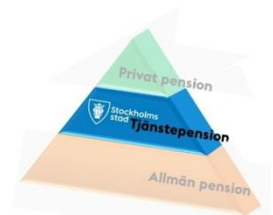
SERVICEFÖRVALTNINGEN

Vill du veta mer?

Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se

Avgiftsbestämd ålderspension

- Du kan ändra förvaltande försäkringsbolag senast den 31 december för framtida avgifter
- Flytträtt gäller från 2014
- Pensionsvalet sköter ändringar och flytt

Du har alltid haft möjligheten att ändra förvaltande bolag för kommande pensionsavsättningar.

Från 2014 har du också möjlighet att flytta redan placerat kapital till annat förvaltande försäkringsbolag. Du kan komma att få betala en flyttavgift till det försäkringsbolag du väljer att lämna. Ibland kan det dock löna sig. Har du till exempel gjort många omval och spridit dina pensionspengar på många olika bolag så har du förvaltningsavgifter till vart och ett bolag. Då kan det vara lönsamt att flytta kapitalet till ett och samma sparande. Pensionsvalet heter det företag som sköter ändringar av förvaltande försäkringsbolag och flytt av pensionskapital.

SERVICEFÖRVALTNINGEN

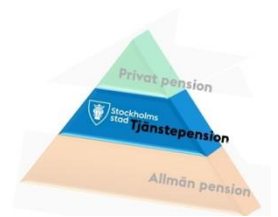
Vill du veta mer?

Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se

Den avgiftsbestämnda delen kan du börja ta ut redan från 55 års ålder och du behöver inte avsluta din anställning. Om du väljer att kvarstå i tjänst och börja pensionsutbetalningen av den avgiftsbestämnda delen så får du fortsatt premier till din avgiftsbestämnda del. Du plockar ut kapital i ena änden och staden betalar in i den andra.

Avgiftsbestämmd ålderspension

- När du vill ta ut din avgiftsbestämnda del så kontaktar du det förvaltande försäkringsbolaget eller de förvaltande försäkringsbolagen för information om pensionens storlek och utbetalningstid
- Du kan kvarstå i tjänst även om du börjar ta ut din avgiftsbestämnda del

Förmånsbestämmd ålderspension

Om du har inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp (444 750 kr/år för 2016) så har du rätt till förmånsbestämmd ålderspension. Den här delen förvaltas av staden och du gör inga val av försäkringsbolag. Pensionsdelen beräknas på de år som föregår 65 års ålder. Du måste också kvarstå i tjänst fram till dess du väljer att ta ut din tjänstepension. Förmånsbestämmd ålderspension kan bara tas ut livsvarigt.

Intjänad pensionsrätt 1997 12 31

Intjänad pensionsrätt 1997 12 31 baseras på de år du jobbat före 1998, alltså till och med 1997 12 31. Det här är en gammal förmånsbestämmd del som vid övergången till ett premiebestämt tjänstepensionssystem kapitaliserades, alltså räknades fram till ett belopp vid utgången av 1997. För att få rätt till intjänad pensionsrätt så krävs att du var anställd löpande mellan 1997 12 31 och 1998 07 01. Det är den kommun, eller det landsting, du var anställd hos den 31 december 1997 som utbetalar intjänad pensionsrätt 1997 12 31.

SERVICEFÖRVALTNINGEN

Vill du veta mer?

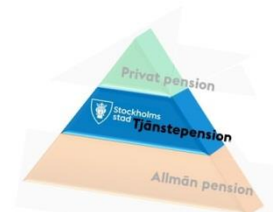
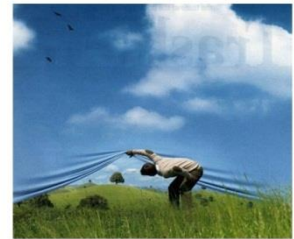
Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se

Generellt gäller att du ska ha varit 28 år för att få tillgodoräkna dig tjänstepensionsgrundande tid.

Timanställningar eller sysselsättningsgrad under 40 % har inte gett rätt till intjänad pensionsrätt 1997 12 31.

Intjänad pensionsrätt 1997 12 31

- Grundar sig på kommunala anställningar före 1998 och lönesnitt åren före 1997
- Generellt är inte tjänsteår före 28 års ålder tjänstepensionsgrundande
- Du ska löpande ha varit anställd mellan 1997 12 31 och 1998 07 01
- Utbetalas tidigast från 61 års ålder
- Kan tas ut helt, eller partiellt och maximalt i samma omfattning som du går ner i tjänstgöringsgrad

Vissa får tillgodoräkna sig statlig tid i den intjänade pensionsrätten 1997 12 31. Det gäller framförallt lärare som var anställda när skolan kommunaliserades 1991.

Den intjänade pensionsrätten 1997 12 31 förvaltas av staden, precis som den förmånsbestämda delen, så du gör inga val på den här delen heller.

När du vill ta ut intjänad pensionsrätt 1997 12 31 och den förmånsbestämda ålderspensionen så måste du avsluta din anställning i staden. I och med att du begär att få sluta så ansöker du också om dessa två tjänstepensionsdelar.

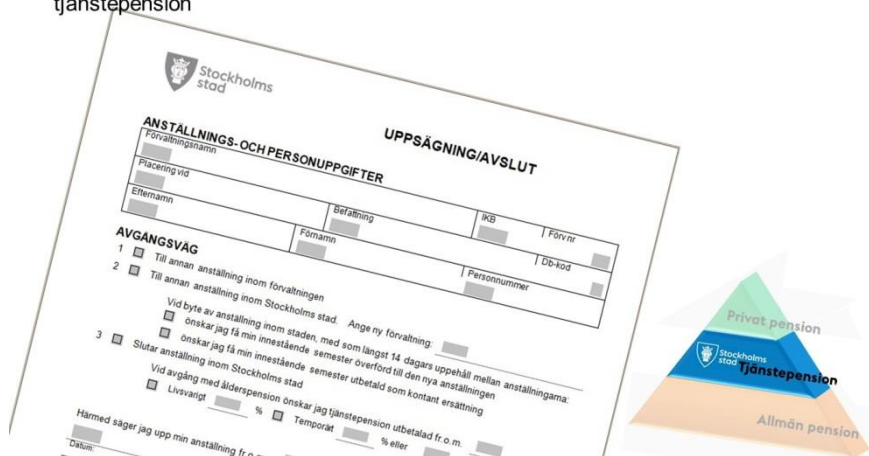
SERVICEFÖRVALTNINGEN

Vill du veta mer?

Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se

Kommunal tjänstepension KAP-KL

När du bestämt dig för att ta ut din
tjänstepension

Du har också möjlighet att ta ut din intjänade pensionsrätt 1997 12 31 under kortare tid, så kallat temporärt uttag, fram till dess att du fyller 65 år. Det är alltså bara om du gör ett tidigare uttag än 65 år som du kan ta ut intjänad pensionsrätt 1997 12 31 på kortare tid. Får du möjlighet att gå ner i tjänstgöringsgrad så kan du också ta ut intjänad pensionsrätt 1997 12 31 och förmånsbestämd ålderspension i samma omfattning som du går ner i tjänstgöringsgrad.

Tänk på att ansöka om din tjänstepension minst 3 månader innan uttagsmånaden. Tjänstepension utbetalas och ansöks om kalendermånadvis. Du kan alltså inte ta ut tjänstepension mitt i en månad.

Har du inte ansökt om tjänstepensionen hos staden före det att du fyller 67 år så betalas pensionen ut automatiskt efter att du fyllt 67 år.

KPA Pensionstjänst, som är stadens pensionsadministratör, skickar ett pensionsbeslut till dig där du bland annat kan se utbetalande belopp och beräkningsgrunder.

SERVICEFÖRVALTNINGEN

Vill du veta mer?

Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se

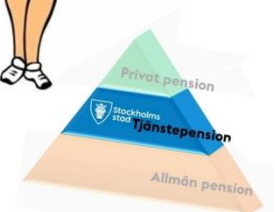
Vad blir min tjänstepension

Hur kan då din totala tjänstepension se ut? Det beror naturligtvis på hur din anställning inom den kommunala/landstingssektorn sett ut. Här nedan visar vi med exempel hur det ser ut för Lisbet och hur det ser ut för henne om hon skulle gå i pension vid olika tillfällen och med olika uttagsalternativ.

Hej!
Jag är Lisbet.

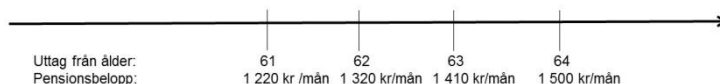
Lisbets förutsättningar:

- Född 1952
- 23 års kommunal tjänstepensionsgrundande tid till och med 1997 12 31
- Lönenivå mellan 11 200 kr/mån och 13 800 kr/mån mellan 1989 och 1995
- Lönenivån för sin avgiftsbestämda del mellan 1998 och 2013 är 14 900 kr/mån och 23 500 kr/mån

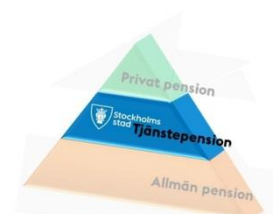
Lisbets kommunala tjänstepension

Exempel på helt uttag av intjänad pensionsrätt
1997 12 31 – livsvarigt

Lisbets förutsättningar:

- Född 1952
- 23 års kommunal tjänstepensionsgrundande tid till och med 1997 12 31
- Lönenivå mellan 11 200 kr/mån och 13 800 kr/mån mellan 1989 och 1995

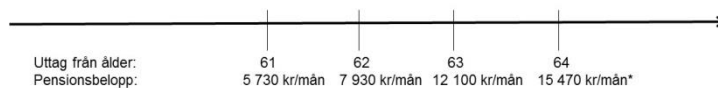
SERVICEFÖRVALTNINGEN

Vill du veta mer?

Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se

Lisbets kommunala tjänstepension

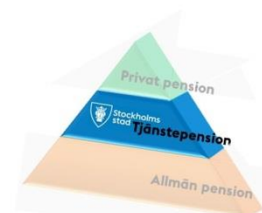
Exempel på helt uttag av intjänad pensionsrätt
1997 12 31 –temporärt, 100%

*) Inkomstskattelagen begränsar pensionsuttag till 80% av slutlönen

Lisbets förutsättningar:

- Född 1952
- 23 års kommunal tjänstepensionsgrundande tid till och med 1997 12 31
- Lönenivå mellan 11 200 kr/mån och 13 800 kr/mån mellan 1989 och 1995

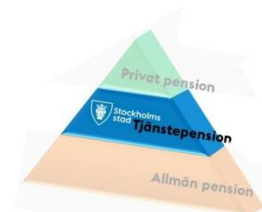
Lisbets kommunala tjänstepension

Exempel på 50% partiellt uttag vid 61 år
-livsvarigt. Resterande 50% från 65 år

Lisbets förutsättningar:

- Född 1952
- 23 års kommunal tjänstepensionsgrundande tid till och med 1997 12 31
- Lönenivå mellan 11 200 kr/mån och 13 800 kr/mån mellan 1989 och 1995

SERVICEFÖRVALTNINGEN

Vill du veta mer?

Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se

Lisbets kommunala tjänstepension

Vad blir det då totalt för Lisbet i kommunal tjänstepension om hon går i pension från 65 år

- Intjänad pensionsrätt 1997 12 31
1 590 kr/mån
- För åren 1998 till 2013 har det avsatts
156 189 kr till den avgiftsbestämda delen

Lisbets förutsättningar:

- Född 1952
- 23 års kommunal tjänstepensionsgrundande tid till och med 1997 12 31
- Lönenivå mellan 11 200 kr/mån och 13 800 kr/mån mellan 1989 och 1995
- Lönenivån för sin avgiftsbestämda del mellan 1996 och 2013 är
14 900 kr/mån och 23 500 kr/mån

Pension till efterlevande

Om en anställd avlider i tjänsten så finns rätt till pension till efterlevande.

Eftersom pension till efterlevande är inskrivet i avtalet är det här en förmån som inte kan väljas bort i motsats till den avgiftsbestämda delen som är en försäkring som du själv förvaltar.

Pension till efterlevande betalas ut till make/maka samt barn under 18 år.

SERVICEFÖRVALTNINGEN

Vill du veta mer?

Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se

Bra kontakter

Här följer lite bra telefonnummer att ha till hands när frågorna om din pension dyker upp.

Vi på pensionsenheten på Serviceförvaltningen Lön och Pension hjälper gärna till i frågor om din pension. Vi är de som, tillsammans med vår pensionsadministratör, kan prognostisera fram din intjänade pensionsrätt 1997 12 31 och den förmånsbestämda ålderspensionen.

Serviceförvaltningen Lön och Pension

- 08-508 **11 050** (knappval 3)
- pension@stockholm.se
- www.stockholm.se

Ibland kan vi behöva hänvisa dig till KPA Pensionstjänst, vår pensionsadministratör. De ser mer helheten av din tjänstepension, speciellt om du varit anställd i andra kommuner eller landsting.

KPA Pensionstjänst

- 0771-598 112
- administration.pension@kpa.se
- www.kpa.se

Undrar du var dina pensionspengar i den avgiftsbestämda delen har tagit vägen? Eller vill du veta hur mycket som har förmedlats? Du är kanske inne på att flytta dina pensionspengar? Pensionsvalet är de som hjälper dig i dessa frågor.

Pensionsvalet

- 020-650 111
- info@kommun-electum.se
- www.pensionsvalet.se

SERVICEFÖRVALTNINGEN

Vill du veta mer?

Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se

Om du vet att KPA Pension är det försäkringsbolag som förvaltar din avgiftsbestämda del så kan du ringa för att höra om aktuellt värde på dina pensionspengar. Du kan också koppla bort eller på återbetalningsskyddet.

KPA Pensionsförsäkring

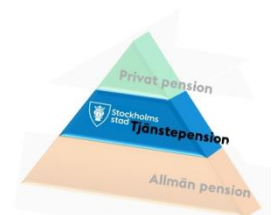
- 020-650 500
- kundservice@kpa.se

- www.kpa.se

Andra tjänstepensionsområden

- SPV, Statens Tjänstepensionsverk
020-515 040
- AMF, privat anställning LO kollektivet
020-696 320
- Alecta, privata tjänstemannakollektivet
020-782 280
- Folksam, kooperativa anställningar
020-485 485

SERVICEFÖRVALTNINGEN

Vill du veta mer?

Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se

Allmän pension

Utbetalning av allmän pension

- Från 61 år
 - Du kan fortsätta arbeta
 - Du ansöker om pensionen
- www.pensionsmyndigheten.se
telefonnummer 0771-776-776

SERVICEFÖRVALTNINGEN

Vill du veta mer?

Kontakta Lön och Pension,
08-508 11 050 (knappval 3) eller
pension@stockholm.se
www.stockholm.se